

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
"РАДОСНО ДЕТИЊСТВО"
НОВИ САД
Павла Симића бр. 9
Мат. бр. 08038384
ПИБ: 101584396
Тел. 021/420-439; факс 021/527-547
е-mail: predskolska.novisad@gmail.com
Б р о ј: 6739/01
Д а н а: 09.12.2024.

**АКТУЕЛНЕ ПРОЦЕДУРЕ
ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА,
ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ПОСТУПАЊА
УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА
ПУ "РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД
-ИЗМЕНА-**

**Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и
занемаривања**

ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад

децембар, 2024.

САДРЖАЈ:

- I- ЛИСТА ЗАКОНА И ПОДЗАКОНСКИХ АКТА КОЈИ ПРАТЕ И РЕГУЛИШУ ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА
- II- УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА ПУ “РАДОСНО ДЕТИЊСТВО” НОВИ САД
- III- СУКОБИ МЕЂУ ДЕЦОМ / АГРЕСИВНО ПОНАШАЊЕ
- IV- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ ДЕТЕТА ВРШИ ОДРАСЛА ОСОБА КОЈА НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА У ПУ “РАДОСНО ДЕТИЊСТВО” НОВИ САД
- V- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ ДЕТЕТА ВРШИ ОДРАСЛА ОСОБА ЗАПОСЛЕНА У ПУ “РАДОСНО ДЕТИЊСТВО” НОВИ САД
- VI- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈУ КАДА РОДИТЕЉ/ОСОБА ОВЛАШЋЕНА ЗА ОДВОЂЕЊЕ ДЕТЕТА ИЗ ВРТИЋА НЕ ДОЂЕ ПО ДЕТЕ ДО ИСТЕКА РАДНОГ ВРЕМЕНА ВРТИЋА
- VII- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈУ КАДА РОДИТЕЉ/ОСОБА ОВЛАШЋЕНА ЗА ОДВОЂЕЊЕ ДЕТЕТА ИЗ ВРТИЋА, СВОЈИМ НЕДОЛИЧНИМ ПОНАШАЊЕМ УГРОЖАВА БЕЗБЕДНОСТ ДЕТЕТА/ДЕЦЕ И ЗАПОСЛЕНИХ
- VIII- ИНФОРМИСАЊЕ РОДИТЕЉА И ЊИХОВО УКЉУЧИВАЊЕ У ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У ПУ „РАДОСНО ДЕТИЊСТВО“
- IX- ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ
- X- ПРИЛОЗИ

-САДРЖАЈ ИНФОРМАТИВНЕ ТАБЛЕ ЗА РОДИТЕЉЕ

- КАКО ПРИЈАВИТИ СИТУАЦИЈУ ДЕШАВАЊА ИЛИ ПОСТОЈАЊА СУМЊЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ ?

-ОБРАЗАЦ ПРИЈАВЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

I - ЛИСТА ЗАКОНА И ПОДЗАКОНСКИХ АКТА КОЈИ ПРАТЕ И РЕГУЛИШУ
ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА

1. Закон о основама система образовања и васпитања;
www.mpns.sr.gov.yu
2. Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на
насиље, злостављање и занемаривање
3. Посебни протокол за заштиту деце од насиља, злостављања и
занемаривања; www.mps.sr.gov.yu
4. Приручник за примену Посебног протокола за заштиту деце од
насиља, злостављања и занемаривања;
5. Правилник поступања установе у случају сумње или утврђеног
дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или
достојанства личности
6. Породични закон; www.zdravlje.gov.rs
7. Закон о кривичном поступку; www.parlament.sr.gov.yu
8. Закон о прекршајима; www.parlament.sr.gov.yu
9. Посебни протокол о поступању полицијских службеника у заштити
малолетних лица од злостављања и занемаривања;
www.mup.sr.gov.yu
10. Статут Предшколске установе "Радосно детињство" Нови Сад

II- УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА ПУ "РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД

У циљу ефикасне интервенције у процесу заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, у оквиру саме Установе успостављена је **унутрашња заштитна мрежа**. Унутрашња заштитна мрежа подразумева дефинисање улога и одговорности свих запослених у Установи у оквиру прописаних корака.

Такође, постоји и **спољашња заштитна мрежа**, која подразумева повезивање свих система тј. релевантних установа у заштити од насиља (МУП, Центар за социјални рад, Школаска управа, здравствене институције, тужилаштво).

Ко чини унутрашњу заштитну мрежу?

Унутрашњу заштитну мрежу ПУ "Радосно детињство" Нови Сад, чине:

- **Сви запослени у васпитно образовном раду, а то су:** Васпитачи, Медицинске сестре-васпитачи, Стручни сарадници, Медицинске сестре за превентивно-здравствену заштиту.
- **Радне групе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања на нивоу вртића (даље: Радна група за заштиту)**

Радне групе за заштиту формирају се на почетку сваке Радне године у сваком вртићу. У случајевима постојања сумње или ученог насиља над дететом/децом (насиље над дететом од стране одрасле особе која је запослена у Установи, насиље над дететом од стране одрасле особе која није запослена у Установи), као и у случајевима сукоба међу децом и агресивног понашања код деце, Радна група се интервентно ангажује и поступа по утврђеним процедурама.

Чланови Радне групе за заштиту на нивоу вртића су: педагошки руководилац, руководилац објекта, стручни сарадник вртића; медицинска сестра за превентивно здравствено заштиту; представник васпитача у вртићу (у вртићима са 14 и више група, у Радној групи за заштиту треба да буду два представника васпитача) и представник медицинска сестара- васпитач.

ЧЛАНОВИ РАДНЕ ГРУПЕ ПРИЛИКОМ САЧИЊАВАЊА ПЛАНА ЗАШТИТЕ КОРИСТЕ ПРОПИСАНИ ОБРАЗАЦ - ПЛАН ЗАШТИТЕ, КОЈИ СЕ НАЛАЗИ У ПРИЛОГУ ИНТЕРНИХ ПРОЦЕДУРА. НАКОН ОБАВЕШТАВАЊА РОДИТЕЉА – СТАРАТЕЉА ДЕТЕТА О ДОНЕТОМ ПЛАНУ ЗАШТИТЕ, ОБАВЕЗАН ЈЕ ПОТПИС РОДИТЕЉА-СТАРАТЕЉА ДЕТЕТА НА ОБРАСЦУ ПЛАНА ЗАШТИТЕ, КАКО БИ СЕ УСАГЛАСИО СА ИСТИМ.

НАПОМЕНА: НА СВАКОМ САСТАНКУ НА КОМ ЈЕ ПРИСУТАН РОДИТЕЉ, СТАРАТЕЉ ДЕТЕТА ОБАВЕЗНО ЈЕ САЧИНИТИ ЗАПИСНИК КОЈИ ПОТПИСУЈЕ РОДИТЕЉ-СТАРАТЕЉ ДЕТЕТА КАО И СВИ ПРИСУТНИ ЧЛАНОВИ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања на нивоу Установе (даље: Тим за заштиту)

Тим за заштиту формира се на почетку сваке Радне године у складу са Статутом Установе.

Чланови Тима за заштиту су: директор Установе, правник, руководилац стручне јединице, представници васпитача, представници медицинских сестара-васпитача, представници стручних сарадника; представник Службе за социјалну заштиту.

Када се активира унутрашња мрежа заштите?

Унутрашња заштитна мрежа се активира **у сваком случају уоченог дела дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања** (насиље над дететом од стране одрасле особе која је запослена у Установи, насиље над дететом од стране одрасле особе која није запослена у Установи, сукобима међу децом), као и **у сваком случају постојања сумње** да се дискриминација, насиље, злостављање и занемаривање дешава.

ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СИТУАЦИЈАМА ИЗВРШЕНОГ НАСИЉА НАД ОСОБОМ КОЈА ЈЕ ЗАПОСЛЕНА У УСТАНОВИ

Када је родитељ или треће лице, починилац насиља према запосленом или запослени према запосленом, директор је дужан да сазнања о предметном догађају пријави Полицијској управи и надлежном јавном тужилаштву. Уколико је родитељ починилац насиља према запосленом, установа је у обавези да обавести Центар за социјални рад Града Новог Сада.

Уколико се наведени облици насиља дешавају у присуству деце, неопходно је ангажовање Радне групе која израђује план заштите за децу, организује консултације и учествује у процени ризика од понављања ситуације, у циљу ублажавања последица. Радна група прати и процењује ефекте предузетих мера.

Напомена: Када је родитељ починилац насиља према запосленом у случајевима опште безбедности, запослени прво обавештава полицију, а о предузетим корацима и предметном догађају обавештава Педагошког руководиоца објекта и истовремено се обавештава директор Установе.

III- СУКОБИ МЕЂУ ДЕЦОМ / АГРЕСИВНО ПОНАШАЊЕ

У складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, у складу са развојним карактеристикама узраста говоримо о **сукобима међу децом и агресивном понашању**.

Запослени су у обавези да родитеље обавесте о насталим повредама, а које су последице сукоба међу децом и агресивног понашања.

Радна група **доноси план активности** у раду са дететом и породицом, узимајући у обзир учесталост понашања, трајање, интензитет, последице, степен ризика по учеснике ситуација, карактеристике развојног периода и индивидуалне карактеристике детета.

Радна група у реализацији плана активности укључује и родитеље детета. Уколико укључивање породице није у најбољем интересу детета, укључује се Социјални радник ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад задужен за тај објекат.

Када дете предшколског узраста испољава агресивно понашање које је део развојне фазе или је последица сметње у развоју детета, васпитач у сарадњи са Тимом за заштиту и Тимом за инклузивно образовање, планира мере подршке уз обавезно укључивање родитеља. Тимови процењују да ли је потребно укључивање других институција за подршку детету и породици (Центар за социјални рад Града Новог Сада, здравствене установе и др.)

**IV- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА
ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊЕ
ДЕТЕТА ВРШИ ОДРАСЛА ОСОБА КОЈА НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА У ПУ
“РАДОСНО ДЕТИЊСТВО”**

НАСИЉЕ СЕ ДЕШАВА/ ПОСТОЈИ СУМЊА НА НАСИЉЕ

(насиље је опажено или је добијена информација да је насиље у току)

VIII. Прекидање, заустављање насиља!

Свака одрасла особа која има сазнања или је учила да се насиље дешава у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ (уколико процени да самостално не може прекинути насиље). Особа која има сазнања или је учила да се насиље дешава о насталој ситуацији обавештава: главног васпитача вртића/ педагошког руководиоца, истовремено родитеља детета које је претрпело насиље.

2.Консултације и прикупљање информација

Педагошки руководилац окупља чланове Радне групе у року од 24 сата од добијања информације тј. пријаве, на основу којих се потврђује или одбацује сумња на насиље, злостављање и занемаривање. Прикупљају се писмене изјаве свих очевидаца. О потврђеној сумњи на насиље, злостављање и занемаривање обавештава се директор установе (Тим за заштиту) и достављају се писмене изјаве и записник Радне групе.

Напомена: Уколико није могуће окупити Радну групу и обавити консултације пре доласка родитеља по дете које је претрпело насиље, одговорна особа (стручни сарадник, педагошки руководилац, главни васпитач) је у обавези да родитеље обавести о покретању процедуре за заштиту детета. Родитеље треба информисати да ће се Радна група окупити у року од 24 сата, те да ће родитељи након тога добити детаљније информације, као и план мера за заштиту детета.

Консултације су важне како би се разјасниле околности и на прави начин анализирале чињенице, направио план заштите, избегла конфузија и спречиле некоординисане акције. Током консултација треба донети одлуку о начину реаговања и праћења, што подразумева:

а) Анализу ситуације на основу свих доступних информација:

- прикупљених писмених изјава;
- процене тренутног стања детета које је претрпело насиље (процену дају стручни сарадник и медицинска сестра за ПЗЗ);

- процене тренутног стања деце уколико се насиље десило у присуству деце (процену дају стручни сарадник и медицинска сестра за ПЗЗ).

Б) Одређивање улога, задатака и одговорности у вртићу:

- одредити мере и активности које треба предузети према детету које је претрпело насиље; прецизирати ко ће их реализовати и када;
- одредити мере и активности које треба предузети према деци која су била очевици насиља; прецизирати ко ће их реализовати и када;
- одредити начине праћења ефеката реализованих мера;

3.Обавештавање

Радна група доставља директору установе (Тиму за заштиту) све писмене изјаве и записник са Радне групе.

Директор је у обавези да о покренутом процесу заштите обавести: Министарство просвете, односно надлежну Школску управу, Центар за социјални рад Града Новог Сада, Полицијску управу и надлежно јавно тужилаштво.

4.Праћење ефеката предузетих мера

Радна група, прати успешност предузетих мера, ради даљег планирања заштите и других активности Установе. Установа прати понашање детета које је претрпело насиље или злостављање, као и деце која су индиректно била укључена предметном догађају– сведоци.

- **Уколико постоји сумња или сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању детета од стране родитеља, запослени су у обавези:**
 - Уколико запослени примете повреде на детету које нису пријављене васпитачима од стране родитеља (само порекло повреде), сестра за превентивно здравствену заштиту сачињава службену забелешку.
 - Окупља се Радна група која ће обавити разговор са родитељима како би проверили порекло предметних повреда, те обавестили родитеље да су у обавези да сваке промене на детету пријаве особи која је задужена за бригу и негу детета у вртићу.

Напомена: Запослени су у обавези да предузму кораке у складу са законом у случају сумње на насиље, злостављање и занемаривања детета у породици

- Уколико родитељ пријави да је дете било изложено породичном насиљу, запослени предузимају следеће кораке:
 - Запослени су дужни да се консултују са особом која пријављује породично насиље да ли је предметни догађај пријављен Полицијској управи и Социјалној служби Града Новог Сада, од стране родитеља;
 - Формирају Радну групу и донесу мере подршке за дете, групу и породицу;
 - Обавесте Тим за заштиту о предузетим корацима;
 - Прате ефекте предузетих мера и активности, ради провере успешности;
 - Социјални радник ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад, ступи у контакт са водитељем случаја Центра за Социјални рад Града Новог Сада.

**V- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА
ДИСКРИМИНАЦИЈУ,
НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊЕ ДЕТЕТА ВРШИ
ОДРАСЛА ОСОБА ЗАПОСЛЕНА У ПУ “РАДОСНО ДЕТИЊСТВО”**

НАСИЉЕ СЕ ДЕШАВА / ПОСТОЈИ СУМЊА НА НАСИЉЕ

VIII. Прекидање, заустављање насиља! (уколико је насиље опажено или је добијена информација да је насиље у току)

Свака одрасла особа која има сазнања или је учила да се насиље дешава у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ (уколико процени да самостално не може прекинути насиље). Особа која има сазнања или је учила да се насиље дешава о насталој ситуацији обавештава: главног васпитача вртића/педагошког руководиоца, истовремено се обавештава родитељ/старатељ детета. Главни васпитач / педагошки руководилац, особу која је извршила насиље измешта из ситуације која је ризична за наставак тј. понављање насиља, иницира окупљање **Радне групе за заштиту** и усменим путем обавештава директора Установе (Тим за заштиту).

*** Члан радне групе не може бити особа за коју се сматра да је извршила дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање.**

2.Консултације и прикупљање информација

Педагошки руководилац окупља чланове Радне групе у року од 24 сата од добијања информације тј. пријаве. Прикупљају се писмене изјаве свих очевидаца, као и запосленог за ког се сматра да је извршио дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање. О потврђеној сумњи на дискриминацију, насиље, злостављање, занемаривање, обавештава се директор Установе (Тим за заштиту) .

Напомена: Уколико није могуће окупити Радну групу и обавити консултације пре доласка родитеља по дете које је претрпело насиље, одговорна особа (стручни сарадник, педагошки руководилац, главни васпитач) је у обавези да родитеља/старатеља обавести о покретању процедуре за заштиту детета. Родитеље треба информисати да ће се Радна група окупити у року од 24 сата, те да ће родитељи након тога добити детаљније информације, као и план мера за заштиту детета.

Консултације су важне како би се разјасниле околности и на прави начин анализирале чињенице, направио план заштите, избегла конфузија и спречиле некоординисане акције. Током консултација треба донети одлуку о начину реаговања и праћења, што подразумева:

а) Анализу ситуације на основу свих доступних информација:

- прикупљених писмених изјава;
- процене тренутног стања детета које је претрпело насиље (процену дају стручни сарадник и медицинска сестра за ПЗЗ);
- процене тренутног стања деце уколико се насиље десило у присуству деце (процену дају стручни сарадник и медицинска сестра за ПЗЗ).

Б) Анализу рада запосленог који је у процедури сумње на дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање

- Писана изјава главног васпитача и педагошког руководиоца о раду запосленог
- Писана изјава стручног сарадника који прати рад запосленог
- Писана изјава колега који су у професионалном контакту и имају увид у рад запосленог који је у предметној процедури

в) Одређивање улога, задатака и одговорности у вртићу:

- одредити мере и активности које треба предузети према детету које је претрпело насиље; прецизирати ко ће их реализовати и када;
- одредити мере и активности које треба предузети према деци која су била очевици насиља; прецизирати ко ће их реализовати и када;
- одредити начине праћења ефеката реализованих мера;

3.Обавештавање

Радна група доставља директору установе (Тиму за заштиту) све писмене изјаве и записник са Радне групе.

Директор је у обавези да о покренутом процесу заштите обавести: Министарство просвете, односно надлежну Школску управу, Центар за социјални рад Града Новог Сада, Полицијску управу и надлежно јавно тужилаштво.

4.Праћење ефеката предузетих мера

Радна група, прати успешност предузетих мера, ради даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета које је претрпело дискриминацију, насиље, злостављање или занемаривање, као и деце која су индиректно била присутна предметном догађају– сведоци.

Увек када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања према детету у установи , директор предузима мере према запосленом у складу са законом, а према детету мере за заштиту и подршку (план заштите).

VI- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈУ КАДА РОДИТЕЉ/ОСОБА ОВЛАШЋЕНА ЗА ОДВОЂЕЊЕ ДЕТЕТА ИЗ ВРТИЋА НЕ ДОЂЕ ПО ДЕТЕ ДО ИСТЕКА РАДНОГ ВРЕМЕНА ВРТИЋА

Уколико родитељ/старатељ, не дође по дете, до истека радног времена вртића (у зависности од типа боравка на које је дете уписано) реагује се у складу са следећом процедуром:

- VIII.** Запослени који је задужен за бригу о детету дужан је да, по истеку радног времена вртића, телефонским путем покуша ступити у контакт са родитељима/старатељима детета.

Напомена: Запослени који је био са дететом до доласка родитеља или особе коју је родитељ овластио за одвођење детета из вртића, најкасније до следећег радног дана сачињава службену белешку и о предметном догађају обавештава главног васпитача вртића/педагошког руководиоца.

Уколико се ситуација недоласка родитеља по дете до истека радног времена вртића понавља или постоје индикације да се ради о случају занемаривања детета од стране родитеља, педагошки руководиоца иницира окупљање Радне групе за заштиту и поступа се по ПРОЦЕДУРИ РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ ДЕТЕТА ВРШИ ОДРАСЛА ОСОБА КОЈА НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА У ПУ „РАДОСНО ДЕТИЊСТВО“.

- IX.** Уколико Дежурни васпитач/медицинска сестра-васпитач није успоставио контакт са родитељима/старатељима детета, о насталој ситуацији обавештава главног васпитача вртића вртића и контактира васпитаче в.о. групе коју дете похађа, с циљем размене информација, упознавања са породичним приликама детета и договора о наредним корацима.

3. Након консултација са педагошким руководиоцем и васпитачима в.о. групе коју дете похађа, а на основу заједничке процене да је то неопходно, дежурни васпитач о насталој ситуацији обавештава: Социјалног радника ПУ “Радосно детињство”, Полицијску управу Нови Сад, која даље по службеној дужности обавештава Центар за социјални рад Града Новог Сада. Даљу бригу о детету и вођење случаја преузима Центар за социјални рад града Новог Сада и Сигурна кућа. Социјални радник ПУ“Радосно детињство“ о предметном догађају обавештава директора Установе.

**VII- ПРОЦЕДУРА РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈУ КАДА
РОДИТЕЉ/СТАРАТЕЉ ИЛИ ОСОБА ОВЛАШЋЕНА ЗА ОДВОЂЕЊЕ
ДЕТЕТА ИЗ ВРТИЋА, СВОЈИМ НЕДОЛИЧНИМ ПОНАШАЊЕМ
УГРОЖАВА БЕЗБЕДНОСТ ДЕТЕТА/ДЕЦЕ И ЗАПОСЛЕНИХ**

Уколико родитељ/старатељ или особа коју је родитељ овластио за одвођење детета из вртића својим недоличним понашањем угрожава безбедност детета/деце и запослених, запослени поступају по следећој процедури:

1. Дежурни васпитач/медицинска сестра-васпитач, телефонским путем обавештава друго лице родитеља/старатеља о насталој ситуацији и ризику даљег боравка детета са особом која пружима дете, те спорном приликом тражи сагласност од родитеља/старатеља и сачињава службену белешку.

2. Уколико дежурни васпитач/медицинска сестра-васпитач, не може да ступи у контакт са другим родитељем/старатељем, обавештава главног васпитача вртића/педагошког руководиоца о насталој ситуацији, позива се Полицијска управа Нови Сад и Социјални радник ПУ „Радосно детињство“.

3. Уколико се ситуација понови од родитеља/особе овлашћене за одвођење детета из вртића или постоје индикације да се ради о случају занемаривања детета, педагошки руководиоца иницира формирање Радне групе за заштиту и поступа се ПО ПРОЦЕДУРИ РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ ВРШИ ОДРАСЛА ОСОБА КОЈА НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА У ПУ „РАДОСНО ДЕТИЊСТВО“ НОВИ САД.

Напомена: Родитељ не сме својим понашањем у установи да изазове или допринесе појави насиља, злостављања и занемаривања према детету, запосленом, другом родитељу и трећим лицима, а када то учини директор је дужан да одмах о томе обавести Полицијску управу, јавног тужиоца и надлежу Школску управу.

Ради опште безбедности, запослени је у обавези да прво позове Полицијску управу, а о предузетим корацима обавести педагошког руководиоца који истовремено обавештава директора установе.

**VIII- Информисање родитеља/старатеља о заштити деце од дискриминације,
насиља, злостављања и занемаривања у ПУ „Радосно детињство“ и
укључивање у превентивне активности**

Информисање родитеља и иницирање њиховог укључивања у заштиту деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања представља обавезан и важан део посла свих запослених у в.о. раду. Тај сегмент рада потребно је, у току сваке радне године испланирати (на нивоу вртића и сваке в.о. групе) и реализовати.

- **Информативне табле**

Неопходно је да у сваком вртићу постоји информативна табла за родитеље која ће бити посвећена теми заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Она треба да је доступна и видљива свим родитељима.

Информативна табла у сваком објекту треба да саржи следеће садржаје:

- Списак чланова Радне групе за заштиту са службеним бројевима телефона;
- Списак чланова Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- Списак чланова Тима за кризне догађаје;
- Образац за пријаву дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад;
- Упутство „Како пријавити дискриминацију, насиље, злостављање и занемаривање у ПУ „Радосно детињство“ Нови Сад;
- Пригодне текстове на тему заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и све друге актуелне информације из ове области.

- **Родитељски састанци**

У свакој в.о. групи потребно је у току сваке радне године планирати и реализовати родитељски састанак на којем ће бити обрађена тема Заштита деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (правила понашања у ПУ „Радосно детињство“, презентовање Програма заштите деце од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у установи, упознавање са важећим законским актима који регулишу ову област, сензибилизација родитеља, едукација родитеља, испитивање ставова родитеља...). Могуће је реализовати тематске родитељске састанке (састанак посвећен само овој теми) или обрадити тему у оквиру редовних родитељских састанака (ова тема као једна тачка дневног реда). Обавезна тачка дневног реда сваког првог родитељског састанка у радној години јесу Правила понашања у ПУ „Радосно детињство“.

IX- ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама, који могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

У циљу адекватног реаговања установе на кризне догађаје, а ради ефикасније заштите лица који су били изложени кризном догађају, на директан или индиректан начин, установа је дужна да реагује у следећим кризним догађајима:

- природна смрт детета
- покушај убиства и убиство детета (у установи или ван ње)
- природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи
- саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете или запослени у установи
- нестанак детета
- масовно тровање у простору установе
- дојава о предметној експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично
- талачка криза
- насиље већих размера (масовна туча, вишеструка убиства, терористички напад)
- техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар)
- природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...)
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа
- Други кризни догађај

Напомена: У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредног стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

- **Када установа има сазнања да се догодио кризни догађај** одмах, а најксније у року од 24 сата, активира се Тим за кризне догађаје – Радна група за заштиту, која има следеће задатке:

-прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;

-успостављање сарадње са спољном заштитном мрежом;

-благовремено информисање деце, родитеља, запослених и медија о догађају;

-психоцојална подршка деци и запосленима;

-израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;

-организација евентуалних комеморативних активности;

-праћење реализације планова и евалуација;

-вођење документације и извештавање;

-други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

ДИРЕКТОР
Маријана Попов

ПРИЛОЗИ

**КАКО ПРИЈАВИТИ
СИТУАЦИЈУ ДЕШАВАЊА ИЛИ ПОСТОЈАЊА СУМЊЕ НА
ДИСКРИМИНАЦИЈУ, НАСИЉЕ,
ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ ?**

Попуњен образац пријаве, доставља се једном од чланова Радне групе. У року од 24 часа формира се Радна група за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања на нивоу вртића, која организује консултације у вртићу, на основу чега се потврђује или одбацује сумња на дискриминацију, насиље, злостављање или занемаривање и предузимају се даље кораци у складу са Правилником о протоколу поступања установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Информација о дешавању или постојању сумње на насиље даје се путем *Обрасца за пријаву дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања* који можете преузети у сваком вртићу или са сајта Установе www.predskolska.rs.

Попуњени *Образац за пријаву дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања* се доставља једном од чланова Радне групе на нивоу вртића.

Сваки други вид пријаве (усмене или писмене) ће такође бити размотрен.

Напомена: увек када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања према детету у установи, директор предузима мере према запосленом у складу са законом, а према детету мере за заштиту и подршку (план заштите).

ПУ "РАДОСНО ДЕТИЊСТВО" НОВИ САД	ОБРАЗАЦ ПРИЈАВЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНеМАРИВАЊА
---------------------------------	--

Подаци о подносиоцу пријаве:

Име и презиме: _____ Адреса: _____ Контакт телефон: _____

Опишите догађај/наведите основне информације о ситуацији сумње или дешавања дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања:

--

Место где се наведена ситуација догодила:

Наведите на који начин сте добили информације о сумњи или дешавању дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања:

- Видео/ла сам
 - Неко ми је рекао
 - Неки други начин

Описана ситуација се:

-дешава први пут

-понавља више пута

Наведите име особе за коју постоји сумња или сазнање да врши насиље:

Да ли сте се раније поводом ове пријаве некоме обрађали и коме?

--

Потпис подносиоца пријаве:	Прималац пријаве:
Датум пријема пријаве:	

Важна напомена:

Подаци о подносиоцу пријаве и подаци који се наводе у пријави су поверљиви и користе се искључиво у циљу заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, доступни су члановима Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

Образац се доставља једном од чланова Радне групе за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања на нивоу вртића.